

### **III.**

**Průběžná zpráva o plnění plánu realizace státní  
informační politiky ve vzdělávání za rok 2004**

## Použité zkratky

ČR	Česká republika
ČSU	Český statistický úřad
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie
IGV	Informační gramotnost veřejnosti
ISPROFIN	Systém programového financování MF
JIB	Jednotná informační brána Národní knihovny ČR
KI ISVS	Komunikační infrastruktury informačních systémů veřejné správy
LMS	Learning Management Systém, systém pro řízení výuky
MI	Ministerstvo informatiky
MK	Ministerstvo kultury
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NPPG	Národní program počítačové gramotnosti
PIK	Projekt internetizace knihoven
PPŠI	Projekt připojení škol do internetu
SIP	Státní informační politika
UIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
UV	Usnesení vlády ČR
VISK	Veřejné informační služby knihoven

# Obsah

## A. ÚVOD

## B. INDIKÁTORY

B.1. Indikátory v gesci MŠMT

B.2. Indikátory v gesci MI

B.3. Indikátory v gesci MK

## C. MŠMT

Projekt I	–	Informační gramotnost
Projekt II	–	Vzdělávací SW a informační zdroje
Projekt III	–	Infrastruktura
Projekt IV	–	Koordinační centrum
Okruh V	–	Dostupnost infrastruktury
Okruh VI	–	Počítačová gramotnost veřejnosti a e-learning
Okruh VII	–	E-government
Okruh VIII	–	Důvěra

## D. MPSV

Národní akční plán zaměstnanosti na léta 2004 – 2006

## E. MI

NPPG

Portál veřejné správy

Komunikační infrastruktura veřejné správy

## F. MK

VISK

## G. FINANCOVÁNÍ SIPVZ

## H. SHRUTÍ

## A. Úvod

Dne 10. dubna 2000 přijala vláda České republiky usnesení č. 351, kterým schválila Koncepti státní informační politiky ve vzdělávání. V rámci uvedeného usnesení má Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat a každoročně aktualizovat harmonogram realizace Koncepte rozpracovaný do jednotlivých programů podpory vzdělávání k informační gramotnosti, dále pak promítnout náklady na realizaci Koncepte ve formě závazných ukazatelů do rozpočtové kapitoly spravované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v příštích letech.

Usnesení vlády č. 992/2003 ukládá ministryni školství, mládeže a tělovýchovy zpracovávat společně s ministry práce a sociálních věcí, informatiky a kultury a vládě každoročně do 30. dubna předkládat zprávu o realizaci státní informační politiky ve vzdělávání.

### **Plán Realizace I. etapy státní informační politiky ve vzdělávání stanovil následující cíle:**

- Vytvořit podmínky umožňující účelné a efektivní zavedení ICT do výuky základních a středních škol, integrovaných i odborných učilišť včetně vyšších odborných škol a následně dosáhnout "Informační gramotnosti" absolventů těchto škol do konce roku 2005.
- Do konce roku 2001 vybavit 70% všech základních a středních škol, všech integrovaných a odborných učilišť včetně vyšších odborných škol alespoň jednou učebnou vybavenou kvalitními multimediálními počítači, přístupnou studentům a učitelům i mimo vlastní vyučování. Každou učebnu připojit k síti internet. Zbývajících 30% škol vybavit alespoň jedním kvalitním multimediálním počítačem připojeným k síti internet.
- Dosáhnout využití ICT jako běžného pracovního nástroje učitele u 75% učitelů základních a středních škol, integrovaných i odborných učilišť včetně vyšších odborných škol do konce roku 2005.
- Vytvořit podmínky pro efektivní zapojení škol do systému celoživotního vzdělávání občanů v oblasti ICT do konce roku 2005.

Uvedené cíle jsou ovlivněny vydáním zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a na základě jeho ustanovení se mění výklad cílové skupiny škol. Za cílovou skupinu se tak nyní považují základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.

Cílem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je nadále udržovat a zvyšovat úroveň informační gramotnosti v ČR a za tímto účelem nastavit a podílet se na vícezdrojovém financování zabezpečení tohoto procesu.

## **B. Indikátory**

UV č. 992/2003 uložilo předsedovi Českého statistického úřadu zjišťovat ve spolupráci s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy a ministry informatiky a kultury a uveřejňovat ve Statistické ročence České republiky vybrané statistické ukazatele týkající se tzv. informační gramotnosti.

Aktualizovaný plán II. Etapy SIPVZ (UV č. 992/2004) stanovil indikátory vypovídající o stavu dosažení jednotlivých cílů. Byli stanoveni gestoři jednotlivých indikátorů, kteří v rámci svých kompetencí stanovují metodiku zjišťování těchto indikátorů.

Dlouhodobým cílem je dosažení stavu charakterizovaného hodnotami indikátorů dosahujícími průměru zemí EU a hodnotami srovnatelnými s hodnotami sousedních vyspělých zemí.

Zveřejňování vybraných statistických ukazatelů týkajících se informační gramotnosti spadá do kompetence ČSU.

### **B.1. Indikátory v gesci MŠMT**

1. počet počítačů na 100 žáků
2. počet počítačů připojených k internetu na 100 žáků
3. počet počítačů s rychlým připojením na internet na 100 žáků
4. procento učitelů pravidelně používajících internet při výuce „nepočítačových,, předmětů
5. počet míst a absolventů vysokoškolských oborů se vztahem k ICT

Statistické šetření indikátorů 1. až 3. zajišťoval Ústav pro informace ve vzdělávání MŠMT a jeho výsledky budou poskytnuty ČSU. Výstupy předkládá Zpráva z šetření o naplňování indikátorů eEurope 2005 za rok 2004. Jednotlivé indikátory byly šetřeny v jednotlivých stupních vzdělávání ISCED-97 (Mezinárodní standard klasifikace vzdělávání, 7 úrovní vzdělávání (0-6), které mohou mít vnitřní členění A-C). V roce 2004 se za rychlé připojení školy k internetu považovala rychlost 256 kb/s.

Zbývající dva indikátory 4. a 5. nebyly UIV za MŠMT v r. 2004 šetřeny a budou zahrnuty až do šetření za období 2005 a 2006.

### **Stav indikátorů**

V ČR je na základních až vyšších odborných školách v průměru 7,7 počítačů na 100 žáků, z toho 6,2 počítačů na 100 žáků připojených k internetu (4,0 počítače na 100 žáků s rychlým připojením k internetu).

Tab. 1 – Počet počítačů na 100 žáků na všech stupních vzdělávání celkem

	počet počítačů /100 žáků	počet počítačů připojených k internetu /100 žáků	počet počítačů s rychlým připojením k internetu /100 žáků
ČR	7,7	6,2	4,0
Praha	7,9	6,9	5,2
Středočeský	8,4	6,5	3,9
Jihočeský	8,8	7,3	4,7
Plzeňský	8,0	6,2	3,7
Karlovarský	6,0	5,1	2,3
Ústecký	7,4	5,8	3,7
Liberecký	6,2	5,1	2,4
Královéhradecký	7,4	6,0	3,4
Pardubický	8,4	6,2	3,7
Vysočina	8,8	7,2	5,3
Jihomoravský	7,4	6,1	3,9
Olomoucký	7,5	6,1	3,5
Zlínský	7,8	6,8	4,5
Moravskoslezský	6,5	5,3	3,4

Zdroj: UIV, Zpráva z šetření eEurope 2004

Jak je z tabulky vidět, nejlepší situace v počtu počítačů na 100 žáků se jeví v krajích Jihočeském, Vysočina, Středočeském, Pardubickém a Plzeňském (8,0 – 8,8 počítačů na 100 žáků), zatímco nejhorší situace je v krajích Karlovarském, Libereckém a Moravskoslezském (6,0 – 6,5 počítačů na 100 žáků).

Ve druhém sledovaném indikátoru nejvyšší hodnoty vykazují kraje Jihočeský a Vysočina (7,3 resp. 7,2 počítačů připojených k internetu na 100 žáků), ale do popředí se již dostává Praha a Zlínský kraj (6,9 resp. 6,8 počítačů připojených k internetu na 100 žáků). Pořadí v pásmu nejnižších hodnot zůstává nezměněno – kraje Karlovarský, Liberecký a Moravskoslezský (5,1 – 5,3 počítačů připojených k internetu na 100 žáků).

V počtu počítačů s rychlým připojením k internetu si postavení na špici udržel kraj Vysočina, těsně následovaný Prahou, dále krajem Jihočeským a Zlínským (4,5 – 5,2 počítačů s rychlým připojením k internetu na 100 žáků). Nejnižšími hodnotami se prezentují kraje Karlovarský a Liberecký (2,3 resp. 2,4 počítačů s rychlým připojením na 100 žáků).

### Závěry šetření

Oproti výběrovému šetření v roce 2003 se situace zřetelně zlepšila. Je to jednak zásluhou realizace SIPVZ, ale také částečně výsledkem obecného trendu ve školách, souvisejícího se zaváděním ICT ve společnosti. Je nutné podotknout, že velmi výrazné rozdíly jsou mezi kraji. Velmi dobře se jeví kraj Vysočina, Jihočeský, Zlínský a Středočeský s nadprůměrnými hodnotami počtu počítačů na 100 žáků na všech úrovních. Alarmující je ale zaostávání krajů Karlovarského a Moravskoslezského.

Dobré výsledky některých krajů lze přisoudit prozíravé politice kraje a maximální podpoře ICT ve zřizovaných organizacích. Kraje však měly v uplynulých letech malou možnost tyto podmínky podstatně ovlivňovat a je právě účelem SIPVZ napomoci k odstranění těchto rozdílů.

Ani jeden počítač pro využití žáky nemá 2% škol, ani jeden počítač s rychlým připojením k internetu nemá 55% škol.

Následující tabulka porovnává výsledky šetření v letech 2002 – 2004. V případě počtu počítačů s rychlým připojením k internetu na 100 žáků byla v letech 2002 a 2003 použita odlišná metodika. Za rychlé připojení byla považována rychlost 128 kb/s. V roce 2004 je to již 256 kb/s.

ISCED 1 – primární vzdělávání, ISCED 2 – nižší sekundární vzdělávání, ISCED 3+4 – vyšší sekundární vzdělávání, postsekundární vzdělávání nižší než terciární, ISCED 5A – první stupeň terciárního vzdělávání, ze kterého je možno přejít na vyšší vzdělávání.

Tab. 2 – Porovnání počtu počítačů na 100 žáků na jednotlivých úrovních za roky 2002 – 2004

	počítače/100 žáků				počítače připojené k Internetu/100 žáků				počítače s rychlým připojením k Internetu/100 žáků			
	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3+4	ISCED 5B	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3+4	ISCED 5B	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3+4	ISCED 5B
2002	7,6	10,1	9,5	m	5,0	7,8	7,6	m	2,8	5,3	6,7	m
2003	7,5	9,7	9,3	22,2	5,4	7,9	7,6	20,7	2,3	4,4	6,0	18,0
2004	9,6	10,7	11,0	23,0	7,1	8,9	9,6	20,9	3,2	4,7	7,8	18,3

Zdroj: UIV, Zpráva z šetření eEurope 2004

## Doporučení

Sledované kvantitativní ukazatele nevypovídají přesně o úrovni využití ICT ve školách. O tom částečně vypovídají indikátory 4. a 5. Je nutno je začít sledovat tak, aby bylo možno sledovat, jak se mění kvalita práce škol v oblasti využití ICT při výuce.

Sledovat stav obnovy výpočetní techniky ve školách, tj. počet nově pořízených počítačů.

Ve větší míře zapojit ČŠI do sledování uplatnění ICT ve školách.

Zajistit průběžnou aktualizaci databáze UIV a to nejlépe ze strany samotných škol, aby nedocházelo k využívání zastaralých údajů.

Doporučuje se zavedení dalších indikátorů:

6. % učitelů využívajících ICT k alternativním metodám výuky v neinformatických předmětech
7. využívání ICT žáky mimo výuku

## **B.2. Indikátory v gesci MI**

1. procento obyvatel pravidelně používající internet
2. procento domácností s přístupem na internet
3. cena připojení
4. počet míst s veřejným přístupem k internetu na 1000 obyvatel

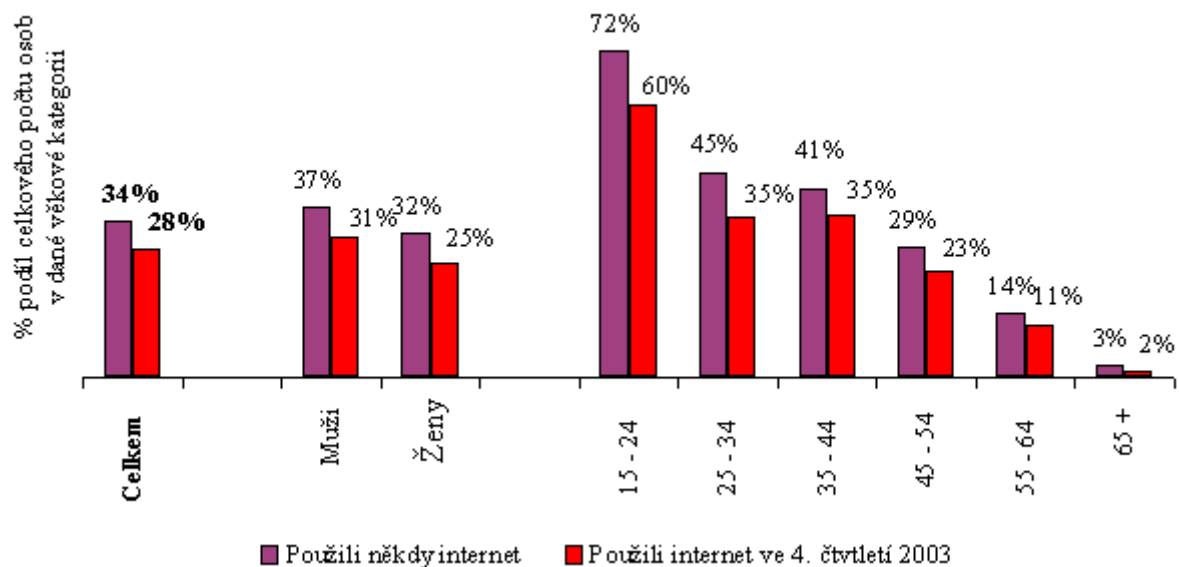
### **Stav indikátorů**

MI neprovádí vlastní šetření a vychází z výsledků statistického šetření ČSÚ o využívání informačních a komunikačních technologií v českých domácnostech a mezi jednotlivci uskutečněném ve 4. čtvrtletí roku 2003.

[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/domacnosti\\_a\\_jednotlivci](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/domacnosti_a_jednotlivci)

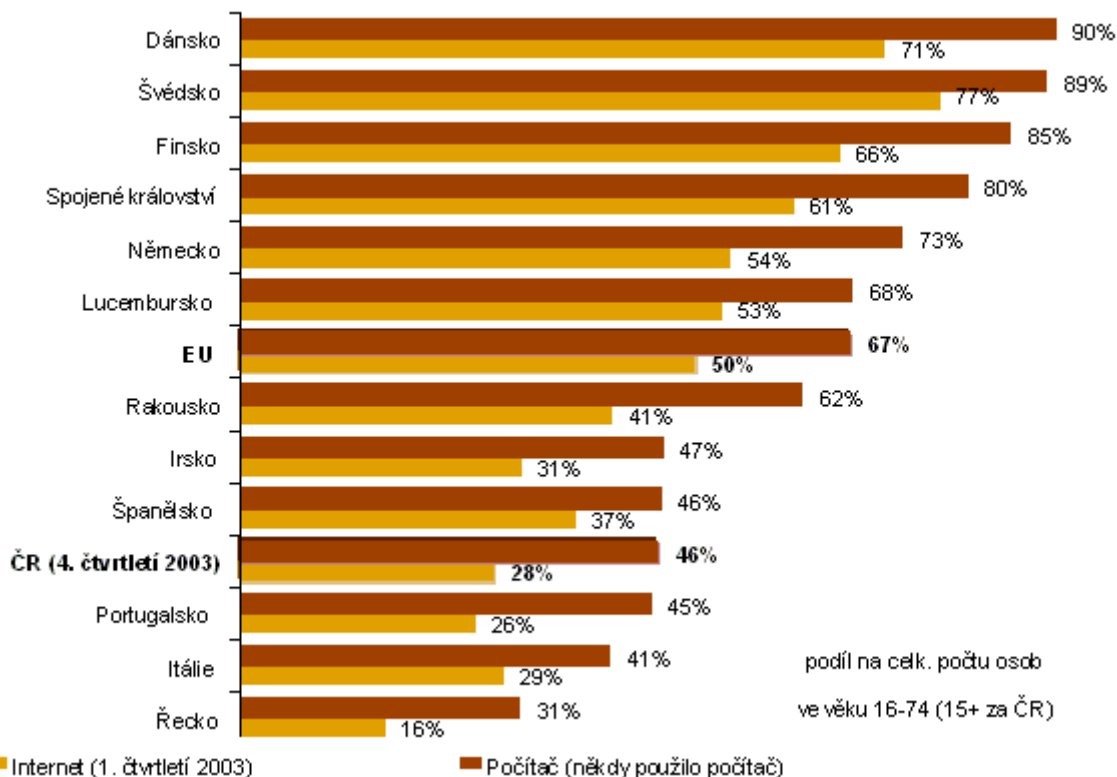


Obr. 1 Použití internetu jednotlivci v ČR (dle pohlaví a věkových skupin), % podíl celkového počtu osob v dané věkové kategorii na celkovém počtu obyvatel v ČR



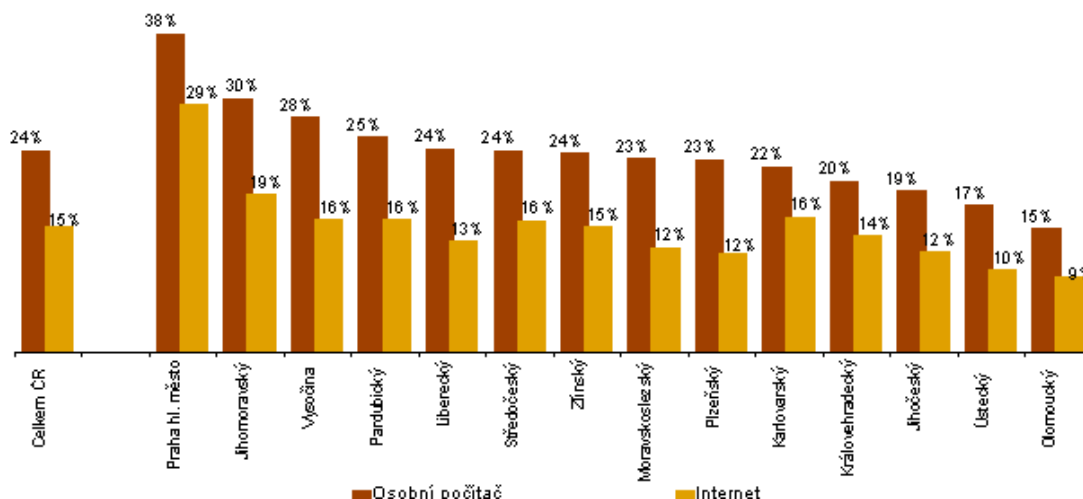
Zdroj: ČSÚ, Šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci 2003

Obr. 2 Použití osobního počítače a internetu jednotlivci v ČR a zemích EU



Zdroj: Eurostat, Community Household Survey on ICT Usage 2003; ČSÚ, Šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci 2003

Obr. 3 Domácnosti v ČR mající doma osobní počítač a připojení k internetu ve 4. čtvrtletí 2003 podle krajů



Zdroj: ČSÚ, Šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci 2003

### Závěry šetření

Doma má počítač v průměru 24 % domácností, nejvíce to jsou pražské domácnosti (38 %), nejméně domácnosti v Olomouckém (15 %) a Ústeckém kraji (17 %). Připojení k internetu má v průměru 15% domácností, z toho desetina z nich vysokorychlostní. Největší procento domácností s připojením na internet je v Praze (29 %), nejmenší v Olomouckém (9 %) a Ústeckém kraji (10 %). Ve srovnání s EU jsme zatím hluboce pod průměrem, neboť v EU má připojení zhruba 45 % domácností. Počítače více používají muži než ženy, maximálně je využívají osoby ve věku 15-24 let (72 %). S přibývajícím věkem používání počítačů a internetu výrazně klesá. Svůj bankovní účet obsluhuje pomocí internetu celkem 12 % osob připojených k internetu, což jsou zhruba 3 % všech obyvatel. Přibližně stejný podíl jednotlivců starších 15 let využilo internet k nákupu zboží a služeb.

### Doporučení

Kvantitativní ukazatele mají pouze částečnou vypovídací schopnost, doporučuje se vážít procento připojených domácností cenou připojení vůči paritě kupní síly.

### B.3. Indikátory v gesci MK

1. procento knihoven s přístupem k internetu pro veřejnost
2. procento obyvatel žijících v obci, kde knihovna zpřístupňuje internet

### Stav indikátorů

V současné době je k internetu připojeno cca 2 500 knihoven (evidovaných dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.). V roce 2004 už bylo v rámci programu VISK 3 ve spolupráci s MI připojeno k internetu 942 knihoven a 223 knihoven obdrželo dotaci na zahájení automatizace, rozšíření infrastruktury a ostatní aspekty využívání ICT v knihovnách.“ Připojení bylo poskytnuto nejen dosud nepřipojeným knihovnám, ale i těm, které disponovaly pomalejším připojením pořízeným jak z vlastních prostředků, tak z předchozí dotace MK.

### Doporučení

Kvantitativní ukazatele mají pouze částečnou vypovídací schopnost. Chybí hlubší sledování kultury, např. kolik lidí chodí do knihovny, jak často, v jakých věkových skupinách.

Doporučuje se zavedení dalších indikátorů:

3. % obyvatel využívající přístup k internetu v místní knihovně
4. Doba, po kterou je za určité časové období internet v knihovně přístupný
5. % knihoven mající elektronický katalog knih
6. % knihoven poskytující v nějaké formě vzdělávání v oblasti ICT

## C. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Státní informační politika ve vzdělávání je ve smyslu usnesení vlády č. 351/2000 a 244/2001 realizována v I. etapě formou čtyř projektů, které byly následně evidovány jako odpovídající programy v systému ISPROFIN.

Usnesením vlády č.402/2004 o „Vyřazení některých programů ze systému programového financování (ISPROFIN)“ došlo k úplnému vyřazení projektů SIPVZ ze systému programového financování. Toto usnesení vlády obsahuje v příloze sledované časové, finanční a technicko-ekonomické parametry, kterých má být dosaženo do 31.12.2006.

Usnesením vlády č.792/2004 byl schválen materiál „Koncepce financování informačních a komunikačních služeb ve školách po roce 2005“, což umožnilo zahájit v r. 2004 přechod na přípravu financování SIPVZ normativním charakterem na žáka a druh školy. Takto nastaveným modelem dochází k přípravě přechodu SIPVZ z programu na kontinuální proces.

### **Finanční podpora státu směřuje do dvou základních oblastí:**

1. Zajištění služeb definovaných standardem (pro všechny školy)
2. Rozvojové programy (nadstandard pro aktivní školy)

V obou těchto oblastech bude uplatňován model vícezdrojového financování s definovanou účastí státu a tedy i s určitou mírou minimální povinné účasti dalších subjektů (zřizovatel, obec, svazek obcí, kraj, sponzor, doplňková činnost, nadace).

### **Základní pravidla financování v rámci tohoto modelu jsou stanovena takto:**

- a) Příjemcem dotační podpory bude škola. Maximální částka, kterou může škola ze státního rozpočtu získat, je dána součinem počtu žáků a příslušné dotační podpory na žáka.
- b) Dotace se zásadně vztahuje jen na následující položky: pořízení technické infrastruktury ICT, připojení k internetu, pořízení základního a aplikačního programového vybavení, školení využití ICT, pořízení a přístup k digitálním zdrojům ve výuce. Jiné položky nesmí být z této dotace hrazeny.
- c) Podmínkou přidělení dotace je vypracování a zveřejnění ICT plánu školy, tedy strategie rozvoje ICT infrastruktury školy ve vazbě na záměry školy a na zajištění finančních, materiálních a technických podmínek realizace. Požadavky na náležitosti ICT plánu školy jsou součástí odpovídajících metodických pokynů.
- d) Podmínkou přidělení dotace je finanční spoluúčast školy v daném rozsahu. Tato spoluúčast může být fakticky pokryta z různých zdrojů. Metodický pokyn stanoví způsoby analytického členění souhrnných nákladů na ICT ve školách.
- e) Je doporučeno provádění veškerých nákupů ICT služeb prostřednictvím elektronického tržiště v souladu s usnesením vlády č.683/2002 a příloh tohoto usnesení. Účelem je, aby vznikl transparentní trh s ICT službami pro školy.

MŠMT vypracovalo do konce roku 2004 k výše uvedeným oblastem metodické pokyny, které zahájí již v roce 2005 přechodové období pro sjednocení přístupu ke školám jak vybavených, tak i nevybavených v I. etapě realizace SIPVZ. S plným uplatněním tohoto modelu se pak počítá od 1.1.2006 na základě využití sběru informací, kontrolní činnosti a zapracování připomínek z realizace v průběhu roku 2005.

## **Metodické pokyny MŠMT související s přechodem na nový model financování SIPVZ:**

č.j. 27 419/2004-55 – Standard ICT služeb a ICT plán

č.j. 25 395/2004-55 – Konektivita dosud nevybavených škol do internetu

č.j. 27 670/2004-551 – Účelová dotace na zajištění standardu ICT služeb

č.j. 28 885/2004-551 – Účelová dotace k projektům.

### **Projekt I - Informační gramotnost**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 710 Rozvoj informační gramotnosti)

- Základní uživatelské znalosti
- Školení poučených uživatelů
- Školení specifických znalostí
- Příprava ICT koordinátorů
- Informační gramotnost veřejnosti

### **Charakteristika projektu P I.**

Realizace proškolení v základních dovednostech práce s osobním počítačem byla oproti původním záměrům rozšířena na pedagogické pracovníky, nejen na učitele. Ředitel školy je zodpovědný za dosažení směrných parametrů daných v roce 2004 v příloze UV č. 402/2004 a to do konce realizace II. etapy SIPVZ tj. 31.12.2006.

### **Stav plnění projektu P I.**

S ohledem na maximální využití disponibilních zdrojů pro Projekt P I byla v roce 2004 poskytována kumulovaná dotace na vzdělávání ICT gramotnosti v oblasti základní („Z“), pokročilé („P“), specifické („S“) a vzdělávání ICT koordinátorů („N“), aby v rámci odlišných podmínek jednotlivých subjektů (škol) bylo umožněno efektivní využití poskytnutého objemu finančních prostředků v daném roce se zaměřením na docílení závazných parametrů tohoto projektu. Ředitelé škol tak mohli bezprostředně a individuálně koordinovat potřeby školy s přiděleným finančním objemem. Bylo tak docíleno naplnění závazného parametru v oblasti „Z“ (tj. dosažení definovaných základních uživatelských znalostí a dovedností u 75 % učitelů), v oblasti „P“ téměř 40% u úvodního modulu a cca 50% v oblasti ICT koordinátorů správců. Na většině škol byla ustavena funkce ICT koordinátora, neproběhlo však školení ICT metodiků, jejichž role je pro zavádění ICT do výuky klíčová.

### **Oblast „Z“ (před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 711)**

V roce 2004 úspěšně ukončilo vzdělávání Základní uživatelské dovednosti „Z“ 21 tis. pedagogických pracovníků. Tím bylo celkově proškoleny 122 000 pedagogických pracovníků, čímž byl již v tomto roce mírně překročen definovaný cíl. V dalších letech již nebude školení této oblasti v rámci SIPVZ realizováno. Tato oblast bude nadále podporována pouze nepřímo formou dostupnosti studijních materiálů a možnosti ověření znalostí.

### **Oblast „P“ (před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 712)**

Vzdělávání v oblasti „P“ je modulární, kde každý účastník musí úspěšně absolvovat minimálně 3 moduly - společný úvodní a následně dva volitelné moduly. Podle údajů ze sběru dat za rok 2004 (UIV) absolvovalo úvodní modul cca 69 000 pedagogických pracovníků, což je o více než polovinu vyšší počet než je definovaný cíl.

Volitelné vzdělávací moduly úrovně „P“ byly pro větší přehlednost rozděleny na aplikační, jejichž předmětem je využití konkrétního typu aplikace ve vzdělávání a na disciplinární, které

poskytují pedagogickým pracovníkům příslušné aprobační vzhled do využití ICT v daném předmětu nebo vzdělávací oblasti. V roce 2004 byla k dispozici nabídka osmi aplikačních modulů a pěti disciplinárních. Tato nabídka bude pro roky 2005 a 2006 dále rozšiřována na cílový stav. Síť školicích středisek, která mohou poskytovat tento typ vzdělávání, čítala v roce 2004 cca 800 škol a školských zařízení. Po započtení údajů ze sběru dat za rok 2004 (UIV) dosáhl počet absolventů volitelných modulů po roce 2004 cca 21 000 pedagogických pracovníků. Již 600 pedagogických pracovníků absolvovalo kompletní sadu modulů úrovně P.

**Oblast „M“** (před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 713)

Největším problémem zůstává vzdělávání ICT metodiků. Tito pedagogičtí pracovníci by měli zastávat roli koordinátorů zavádění ICT do výuky všech předmětů. V době příprav školních vzdělávacích programů se jedná o vysoce náročnou a zodpovědnou funkci s vysokými požadavky na jejich znalosti od odborných technických pojmů IT přes didaktické znalosti všech vzdělávacích oblastí až po manažerské dovednosti, nutné k předložení kvalifikovaného a reálně splnitelného ICT plánu školy.

Vzdělávání ICT metodiků nelze kvalifikovaně provést během krátkodobého kurzu. Odpovídající vzdělání je v komplexní podobě proveditelné na úrovni vysokoškolského studia. S tím také souvisí zařazení ICT metodika v tzv. karierním řádu dle UV č. 351/2000. Do vydání vyhlášky o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP), absolvují pedagogové pouze dílčí metodické semináře. Počet absolventů těchto seminářů dosahuje téměř 500 pedagogických pracovníků, což je necelá pětina požadovaného počtu.

**Oblast „S“** (před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 714)

Školení speciálních znalostí je další možností, jak si může pedagogický pracovník rozšířit své znalosti v oblasti ICT. Vzdělávací akce této úrovně nabízí velmi širokou paletu aktivit od klasických kurzů, přes workshopy, semináře, konference či metodická setkání. Jedná se o další nadstavbu základního ICT vzdělávání, takže se počet absolventů postupně zvětšuje s růstem absolventů školení oblasti „Z“ a „P“. Po započtení údajů ze sběru dat za rok 2004 překročil počet absolventů tohoto typu školení 10 000. I když v této oblasti nejsou stanoveny cílové ukazatele, je potěšující rostoucí zájem pedagogické veřejnosti o tento typ vzdělávání.

**Oblast „IGV“** (před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 715)

Zvyšování informační gramotnosti veřejnosti (IGV) je realizováno jednak ve spolupráci s MPSV a jednak prostřednictvím podpory lokálních regionálních projektů. Pro rok 2004 bylo alokováno na tento typ aktivit z rozpočtu SIPVZ 6 000 000 Kč, z nich bylo na realizaci 47 projektů vyčerpáno téměř 60 % prostředků. Kromě krajů Středočeského a Plzeňského řešily české školy projekty tohoto typu ve všech ostatních krajích. Vesměs se jednalo o podporu projektů, které si kladly za cíl vzdělávat rodiče žáků školy, další pak byly spojeny se zvyšováním ICT gramotnosti občanů ze sociálně slabých vrstev.

**Akreditační procesy**

V roce 2004 se podařilo dosáhnout vyšší koordinace DVPP s realizací SIPVZ v oblasti akreditace ICT kurzů. Tím se podařilo eliminovat neefektivní vynakládání finančních prostředků na vzdělávání pedagogických pracovníků hlavně na neustále se opakující opakování základů ovládnutí počítače. Dalším důsledkem je akreditace všech kurzů v rámci SIPVZ, tzn. že jejich absolventům se započítávají do profesního vzdělávání. S rostoucí nabídkou dalších modulů vzdělávání oblasti „P“ především speciálních kurzů typu „S“ je koordinace s akreditacemi nevyhnutelná.

## **Projekt II - Vzdělávací SW a informační zdroje**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 720 Pořízení, obnova a zpřístupnění vzdělávacího software a informačních zdrojů).

- Tvorba, distribuce a evaluace softwarových produktů
- Školský informační a vzdělávací portál
- Pilotní projekty implementace ICT do výuky

### **Charakteristika projektu P II.**

Cílem tohoto projektu je umožnit českým školám všech druhů odpovídající přístup k informačním zdrojům na vlastních počítačových stanicích i na internetu, případně jiných médiích, zpřístupnit školám výukové aplikace a datové zdroje a zkvalitnění výuky pomocí informačních technologií ve vyučovacím procesu.

### **Stav plnění projektu P II.**

Projekt PII. Je plněn po jednotlivých podprojektech diferencovaně. Poprvé byl schvalovány rozvojové a pilotní projekty, ostatní podprojekty probíhaly podle samostatných scénářů.

### **Tvorba, distribuce a evaluace softwarových produktů**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 721)

V roce 2003 proběhl na školách masivní nákup stávajících výukových produktů. Na školy se tak dostalo velké množství za více než 70 000 000 Kč. V roce 2004 zákonitě poklesla jednak nabídka nových titulů, jednak také poptávka ze strany škol. Hlavním cílem roku 2004 bylo integrace využívání nakoupeného programové vybavení ve výuce a hledání nových forem práce.

V souladu s UV č. 351/2000 byl rámci evaluačních procesů produktů spuštěn evaluační web (<http://web26.e-gram.cz>) s pečeti kvality. Každá škola mohla udělit zvolenému výukovému programu didaktickou, obsahovou a grafickou pečeť. Kromě výběrového způsobu hodnocení z předem připravené hodnotící škály byla školám dána možnost vložit textové hodnocení výukového software.

Zájem o výukové programy jak ze strany výrobců, tak i pedagogické veřejnosti, podpořila také soutěž o nejlepší e-learningový program „Křišťálová tužka ministryně školství, mládeže a tělovýchovy“ a soutěž „Dětská pečeť“, v rámci níž mohl kterýkoliv žák vyhodnotit výukový program, který mu nejvíce pomohl při výuce. Vyhlášení výsledků této soutěže proběhlo v rámci mezinárodního festivalu Techfilm v Hradci Králové.

### **Školský informační a vzdělávací portál**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 722)

V červenci r. 2003 byl pověřen UIV zpracovat studii proveditelnosti a pilotní projekt vzdělávacího portálu. V dubnu r. 2004 byla tato studie s připomínkami schválena a je k dispozici na www stránkách MŠMT. Od tohoto okamžiku začal UIV realizovat pilotní projekt samostatně.

ÚIV počátkem roku 2004 dokončil práce na obsahové části Studie proveditelnosti ŠIVP a spolu s Předprojektovou studií technologie a ekonomické rozvahy finanční náročnosti vytvoření a provozu pilotního projektu Školského informačního a vzdělávacího portálu (ŠIVP) předložil výslednou Studii proveditelnosti Školského informačního a vzdělávacího

portálu. Tato studie byla po oponentuře a zapracování připomínek přijata 6. dubna 2004 vedením MŠMT jako východisko pro tvorbu resortního portálu EDU.CZ.

V červenci 2004 jmenovala ministryně školství, mládeže a tělovýchovy členy Řídícího výboru (ŘV) ŠIVP, který má odpovědnost za strategická rozhodnutí. V září byl vytvořen a začal pracovat koordinační tým ŠIVP, kde jsou zástupci resortních přímo řízených organizací a ČŠI, tedy institucí-dodavatelů dat pro školský portál.

Mezi důležitá rozhodnutí ŘV patří schválení strategických cílů a definice resortního portálu EDU.CZ v říjnu 2004. V této definici se mj. uvádí: „Portál EDU.CZ bude budován jako otevřené neziskové internetové prostředí organizované MŠMT. Ministerstvo využije portál EDU.CZ k podpoře rozvoje vzdělávací soustavy a celoživotního učení, k prezentaci a prosazování státní vzdělávací politiky, rozvíjení konceptu učící se společnosti. Portál má sloužit managementu ve vzdělávání, pedagogické i širší veřejnosti. ŠIVP bude vytvářen na doméně EDU.CZ jako systém, který je otevřený jak z hlediska přístupu vůči poskytovatelům a uživatelům portálových služeb, tak z hlediska koncepce obsahu i technologie a jejího postupného rozvoje. Komerční služby, které v rámci otevřenosti portálu nelze vyloučit, budou druhotné a jsou podřízeny transparentním pravidlům. ŠIVP si nečiní ambice nahradit již existující komerční portály a www stránky zaměřené na oblast školství a vzdělávání. ŠIVP bude s těmito portály a stránkami komunikovat na základě potřeby resortu, příp. na základě jejich zájmu. EDU.CZ je strukturován podle základních uživatelských skupin a obsahových kategorií.“

Po přijetí Studie proveditelnosti ŠIVP byly řešitelským týmem ÚIV uskutečněny práce související s přípravami realizace projektu resortního portálu, např. analýza internetového prostředí, mj. s přihlédnutím k projektu European Schoolnet, či studium problematiky norem, standardů informačních služeb veřejné správy z provenience Ministerstva informatiky. K dalším činnostem řešitele patřilo: sběr a třídění poznatků, odborné konzultace, zpřesňování a dopracovávání kategorizace datových obsahů informační části portálu. ÚIV uskutečnil v říjnu a listopadu 2004 doplňující reprezentativní šetření poptávky po informačních a vzdělávacích službách resortního portálu: jednak mezi řediteli škol, jednak ve spolupráci s agenturou Factum Invenio mezi laickou veřejností. Tato šetření byla vyhodnocena pracovníky ÚIV a využita k analýze profilu uživatelských skupin a pro zpřesnění struktury a obsahu služeb portálu EDU.CZ.

Ve spolupráci s externími odborníky byla zpracována zadání pro veřejnou zakázku na systémový projekt portálu EDU.CZ a pro výběr zpracovatele návrhu grafického řešení (webdesignu) portálu. Dne 4. listopadu 2004 bylo na Centrální adrese zveřejněno otevřené zadávací řízení na dodavatele systémového projektu portálu EDU.CZ: nabídku podalo 8 uchazečů. Na základě doporučení hodnotící komise však řešitel 21. prosince 2004 toto zadávací řízení zrušil a výběr dodavatele systémového projektu následně uskutečnil formou oslovení více zájemců. Výběrové řízení na dodavatele webdesignu portálu EDU.CZ bylo zveřejněno 8. prosince 2004 prostřednictvím elektronického tržiště AllyGeM; do výběrového řízení se přihlásilo 8 uchazečů, z nichž do užšího výběru na základě odborného posudku postoupily 4 firmy. S nimi pak byla na základě objednávky uzavřena dohoda o předložení návrhů grafického řešení připravovaného portálu.



## **Vytvoření pilotních projektů**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 723)

Pilotní projekty škol řeší implementaci ICT do výuky. Navázaly na ověřený model roku 2003 projektů spolufinancovaných ze zdrojů veřejné správy. Tímto modelem byly posíleny finanční toky do projektů SIPVZ o více než 30 % z celkových nákladů projektů. Pilotní projekty byly školami předkládány a posuzovány krajskými komisemi i v roce 2004. Podstatným kritériem hodnocení byl „Soulad s dlouhodobým záměrem regionálního školství“. Celkově bylo realizováno téměř 300 projektů, nejvíce na středních školách (113), pak na 2. stupni základních škol (60).

Z pohledu krajů bylo nejvíce projektů realizováno na školách v kraji Jihomoravském (34 projektů) a Ústeckém (28 projektů), nejméně pak v Plzeňském (5 projektů), Libereckém a Královéhradeckém kraji (9 projektů). Toto hodnocení má však pouze částečnou vypovídací hodnotu. Vhodnější by bylo hodnocení krajů dle poměru schválených/podaných projektů ku počtu žáků/škol.

Pilotní projekty řešily školy ze všech krajů ČR a řešitelé projektů se připravovali na krajské přehlídky projektů s možností postoupit do celostátního kola. To se, podobně jako v r. 2004, uskutečnilo v březnu 2005 v Novém Městě na Moravě a účastníci konference vybrali nejlepší projekt roku 2004..Samostatně sledovány jsou pilotní projekty zaměřené na podporu informační gramotnosti veřejnosti.

## **Vybavení informačních center(e-learning, rozvojové projekty)**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 724)

Od roku 2004 byla rozšířena podpora projektových aktivit SIPVZ o možnost předkládat tzv. rozvojové projekty. Pro rok 2004 byly vyhlášeny následující dva tematické okruhy:

### *„Podpora e-learningových aplikací ve školství“*

Na vysokých školách a v komerčních firmách se tato metoda vzdělávání s e-learningem rozšiřuje. Současní žáci základních, resp. středních škol se tedy s e-learningem v budoucím zaměstnání s největší pravděpodobností setkají. Cílem první skupiny projektů tedy seznámení se s LMS systémy (Learning Management System, systém pro řízení výuky), jak z pohledu studenta, tak tutora, resp. autora, hlavně však podpořit vznik nového výukového obsahu. Celkem bylo podáno 48 projektů, z nich pak výběrová komise doporučila k realizaci 17 projektů

### *„Podpora informačních center jako center excellence“.*

Podle usnesení vlády č.351 /2000 měla být na školách ve všech regionech vybudována síť informačních středisek jako center excellence. Usnesení vlády č. 402/2004 specifikovalo počet těchto center excellence na 160. V současnosti probíhá proces hledání role a poslání informačních center. K této dobrovolné aktivitě se přihlásilo v roce 2004 celkem 203 škol. Pro podporu těchto center byla vypsána druhá skupina rozvojových projektů. Celkem bylo podáno 86 projektů a výběrová komise pak přidělila finanční prostředky na realizaci 36 projektům. Profilace jednotlivých Informačních center ukázala na potřeby školského trhu v ICT. Převážná část z nich se zaměřila hlavně na školení (172), resp. realizaci projektů (126), další skupina škol se věnovala evaluaci výukového software (51).

Oba výše uvedené typy projektů potvrdily správnost zavedení principu vícezdrojového financování, čímž se do školského prostředí dostalo na implementaci ICT do výuky, kromě dotace ze státního rozpočtu, dalších cca 40 % finančních prostředků z jiných zdrojů.

(Metodický pokyn k rozvojovým projektům č.j. 28 947/2003-56 stanovil maximální hranici pro možnou dotaci ze státního rozpočtu na 60 %).

Samostatným metodickým pokynem č.j. 27 083/2003-56 otevřelo MŠMT možnost předkládání Rozvojového programu na podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve speciálních školách. Primárním cílem těchto projektů bylo snížení handicapu žáků a studentů s těžkým tělesným, resp. smyslovým postižením pomocí vhodných ICT pomůcek (hardwarových a softwarových). Ze 34 žádostí bylo realizováno 11.

### **Projekt III – Infrastruktura**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 730 Infrastruktura SIP ve vzdělávání)

- Vybavení škol
- Lokální počítačové sítě LAN ve školách
- Připojení škol k internetu
- Stěhování vybavení ze zrušených škol

#### **Charakteristika projektu PIII.**

Cílem projektu je umožnit do 5 let přístup k internetu a vybraným službám informační a komunikační infrastruktury, dostupných na poskytnutých počítačích, pedagogickým pracovníkům a části žáků. Do 3 let vybavit všechny základní a střední školy dostatečně rychlou a dostatečně dimenzovanou lokální počítačovou sítí (LAN). Stávající infrastrukturu a zařízení, které si školy pořídily v minulosti z vlastních prostředků, umožnit začlenit do budovaného prostředí komunikační infrastruktury Projektu III při splnění definovaných podmínek.

#### **Stav plnění projektu PIII.**

Plnění projektu dlouhodobě zásadně ovlivnilo uzavření smluvních vztahů mezi MŠMT a Generálním dodavatelem na poskytování komplexních služeb Informační a komunikační infrastruktury školám. Tak došlo k rozdělení škol do dvou skupin a stanovení nejednotných podmínek v oblasti realizace SIPVZ. Vyřešení tohoto problému předpokládalo připravit již od r. 2004 přechodové kroky a následně ve smyslu UV č. 792/2004 s podstatným omezením centrálních finančních zdrojů na provoz služeb ICT obecně pro malé školy a částečně i pro školy vybavené v rámci projektu.

Dne 14.12.2001 byla mezi MŠMT a Generálním dodavatelem uzavřena První dílčí smlouva o realizaci veřejné zakázky, která určila počet realizovaných škol, počty pasivních portů sítí LAN a počty vybudovaných Standardních klientských pracovišť (SKP) na školách. Dne 4.1.2002 byla mezi MŠMT a Generálním auditorem uzavřena smlouva na poskytování vybraných služeb kontroly a řízení kvality při budování a provozu komunikační a informační infrastruktury pro školy. Bylo tak zabezpečeno poskytování komplexních služeb Informační a komunikační infrastruktury (IKI) na 3 620 školách na 25 240 standardních klientských pracovištích (SKP) na kterých jsou smluvně po dobu 36 měsíců poskytovány komplexní služby Informační a komunikační infrastruktury. Současně je sledován a kontrolován rozsah a kvalita takto poskytovaných služeb.

V roce 2003 ukončil NKÚ kontrolu zaměřenou na hospodaření s prostředky státního rozpočtu určenými na realizaci Státní informační politiky ve vzdělávání. Závěry kontroly konstatovaly nedostatky v provedení veřejné soutěže, nevýhodnost některých ustanovení ve smluvních

vztazích s Generálním dodavatelem a Generálním auditorem, neúčelné vynakládání státních prostředků. Na základě MŠMT podaných trestních oznámení zahájila v únoru 2004 Policie ČR vyšetřování realizace Státní informační politiky ve vzdělávání. Do konce roku 2004 bylo Policii ČR předáno větší množství dokumentů vztahujících se k dané věci a vyšetřování stále pokračuje.

### **Zlepšení pozice MŠMT ve smluvních vztazích s generálním dodavatelem**

V roce 2004 vyjednálo MŠMT částečné zlepšení pozice českého státu ve smluvních vztazích s Generálním dodavatelem na poskytování komplexních služeb Informační a komunikační infrastruktury školám. Výsledkem jednání bylo podepsání dodatků ke stávajícím smlouvám, které vyřešily zásadní problémy a nedostatky a umožnily školám lépe využívat školskou síť. Jednalo se především o:

- a) navýšení rychlosti připojení u 1810 škol po celém území, především tam, kde to použitá technologie umožnila. U velkých škol se jednalo o navýšení ze 64 kb/s na 512/256 kb/s, u škol střední velikosti na 256/128 kb/s a u malých na 128 kb/s.
- b) zajištění převodu a vlastnických práv k části vybavení tvořenému pracovními stanicemi a aktivními prvky počítačových sítí (HUB, switch), které se s okamžikem ukončení poskytování služeb Generálním dodavatelem převádí přímo na školy, pokud ty o to projeví zájem.
- c) ukončení poskytování služeb k jednotnému datu 31.8.2005
- d) zajištění nabídky služeb pro školy pokud tyto o ně projeví zájem.

### **Český Mobil a.s.**

Český Mobil a.s. při udělení licence na provozovatele veřejné mobilní telekomunikační sítě v České republice podle normy GSM (GSM 1800) uzavřel s Ministerstvem dopravy a spojů smlouvu, kde v bodě 4.1. stojí: "Český Mobil se zavazuje financovat veškeré náklady spojené s vybudováním technologické infrastruktury pro přístup k internetu ve více než 13 000 školách a knihovnách v České republice do konce tříletého období od udělení Pověření." Tento závazek ovšem není konkretizován finanční částkou. Pouze v bodě 12 přílohy 2 výše zmíněné smlouvy je uvedeno: "Český Mobil plánuje financování veškerých nákladů této technologické infrastruktury, která by poskytla propojení na internet všem školám a knihovnám České republiky. Na tříleté období jsou náklady na uskutečnění tohoto projektu odhadnuty na 455 milionů Kč." (pozn.: Později došlo na jednání mezi Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy k rozdělení celkové částky 455 mil. Kč na částku 389 mil. Kč ve prospěch Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a na částku 66 mil. Kč ve prospěch Ministerstva kultury.) Dodnes se nepodařilo tento závazek Českého Mobilu a.s. realizovat.

### **Projekt IV – Koordinace SIPVZ**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 740 Zřízení a provoz koordinačního centra SIPVZ)

#### **Charakteristika programu PIV.**

Aktualizovaný plán II. etapy realizace SIPVZ ukládá dosáhnout koordinace aktivit jednotlivých resortů a spolupráce na projektech zúčastněných resortů. V r. 2004 se SIPVZ zaměřilo na projekty využití a rozvoje Komunikační infrastruktury informačních systémů veřejné správy pro MŠMT a MK, na zavedení datových standardů ke zpřístupnění vzdělávacího obsahu vytvářeného školami (SIPVZ, PII.), na zpřístupnění datové brány MK (knihovny) pro MŠMT (evaluační web SIPVZ).

Na projekty I-IV navazují následující okruhy V-VIII, které nemají znaky projektů.

### **Okruh V - Dostupnost infrastruktury**

Dostupnost potřebné infrastruktury je stále limitujícím prvkem pro řadu škol. Limitujícím faktorem je stále vysoká cena za rychlost přístupu do internetu, přesněji ke vzdělávacímu obsahu, vyplývající z podstaty souběžně probíhajícího výukového procesu, který sdílí komunikační technologii v rámci školy a mezi nimi. Alternativní řešení do blízké budoucnosti zejména pro malé školy by mohly přinést následující závazky a projekty

#### **Využití KI ISVS pro síť základních a středních škol**

MI a MŠMT zahájilo ve 4. čtvrtletí r. 2004 na základě UV č. 792/2004 přípravu na využití služeb Komunikační infrastruktury informačních systémů veřejné správy (KI ISVS) pro síť škol. Jedná se o technický a migrační projekt dosud v projektu vybavených škol do KI ISVS v r. 2005 a dále možnost připojení pro školy, které nebyly zařazeny do I. etapy realizace SIPVZ. Cílem řešení je nalézt takový standard integrace komunikačních služeb pro školy, aby byl rozvíjeny priority uvedené v Konceptci financování informačních a komunikačních služeb ve školách po r. 2005 (UV č. 792/2004). Dále pak, aby byla podporována správa zařízení ve školách a zpřístupněn vzdělávací obsah zavedením datových standardů podporovaných MI, užívaných v MK (knihovny) a obecně užívaných v EU. Pro r. 2005 je financování konektivity do internetu prostřednictvím KI ISVS řešeno, chybí však prostředky v objemu cca 100 mil. Kč na provoz ICT služeb ve školách u kterých končí dodávka komplexních služeb Generálního dodavatele.

#### **Vysokorychlostní přístup pro základní a střední školy**

Národní politika pro vysokorychlostní přístup uvádí v kapitole 5.2 záměr vlády připojit všechny školy na úrovni vysokorychlostního přístupu. MŠMT je připraveno spolupracovat, a očekává tuto spolupráci ze strany MI, na projektu přechodu škol k vysokorychlostnímu přístupu. Vysokorychlostní přístup je základní podmínkou zpřístupnění vzdělávacího obsahu do základních a středních škol.

### **Okruh VI - Počítačová gramotnost veřejnosti a e-learning**

Vzdělávání využívající e-learning bylo realizováno ve volitelných modulech školení oblasti „P“. Připravené studijní a metodické materiály pro tento typ školení byly prostřednictvím sítě internet k dispozici jak pro pedagogickou veřejnost, tak pro širokou laickou veřejnost.

Mnohá informační centra, jejichž vznik byl SIPVZ podpořen, realizují jako předmět své činnosti vzdělávací aktivity zaměřené na širokou veřejnost, zejména na sociálně znevýhodněné skupiny (rodiče na mateřské dovolené, seniory, nezaměstnané požadující rekvalifikace atp.). Tato oblast vzdělávání v počítačové gramotnosti veřejnosti byla finančně podpořena v rámci pilotních a rozvojových projektů. Celkem bylo podáno 48 projektů, z nich pak výběrová komise doporučila k realizaci 17 projektů.

MŠMT připravilo zavedení datového formátu (na základě standardu Dublin Core) pro jednotný způsob záznamu a evidence nabízeného výukového software, informačních zdrojů a ostatních dokumentů využitelných pro výuku (dále výukové objekty). Toto řešení umožňuje dodavatelům nabízet a školám vyhledávat výukové objekty na základě datového

standardu a následně z přidělené dotace uhradit a využívat registrované nebo evaluované výukové objekty.

Zodpovědnost za přípravu výukových objektů, jejich využitelnost v e-learningových aplikacích (LMS), autorská a vydavatelská práva a zodpovědnost za korektnost těchto produktů zůstává na producentech dat a vytváří zdravé konkurenční prostředí.

Standard je zpřístupněn na [www.e-gram.cz](http://www.e-gram.cz) a je závazný v oblasti kontroly výstupů z rozvojových a pilotních projektů v rámci Projektu II - Vzdělávací SW a informační zdroje a plnění parametrů v Projektu I - Informační gramotnost, oblast „P“.

### **Podpora celoživotního vzdělávání**

Významným dokumentem, který se také týká SIPVZ, je Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2004 až 2010, schválená UV č. 679/2004 v oblasti celoživotního vzdělávání, kde MK a MŠMT spolupracují na zvýšení dostupnosti služeb a prostředků pro podporu vzdělávání na internetu tím, že připravují využití komunikačních standardů v KI ISVS a jejich vzájemné propojení. Jedním z dílčích cílů Koncepce je podpora vytváření multimediálních víceúčelových pracovišť v knihovnách, umožňujících přístup ke školení a zařízení pro práci s digitálními dokumenty.

### **Podpora spolupráce knihoven a škol při výuce informační gramotnosti.**

Cílem MK a MŠMT je vytvářet průběžně podmínky pro zajištění informační výchovy uživatelů ke zvýšení jejich funkční gramotnosti a tím i schopnosti efektivně vyhledávat a využívat informační zdroje. Zahrnout informační výchovu (informační gramotnost) do výuky základních a středních škol. Využít knihovny pro školení základní počítačové a informační gramotnosti občanů. V roce 2004 navázalo MŠMT spolupráci s MK na propojení jednotné informační brány (JIB) s evaluačním webem SIPVZ. Cílem je, aby od školního roku 2005/2006 byly zpřístupněny vybrané katalogy a knihovnické služby přednostně po internetu školám.

## **Okruh VII - E-government**

e-Government představuje transformaci vnitřních a vnějších vztahů veřejné správy pomocí informačních a komunikačních technologií s cílem optimalizovat interní procesy a poskytováním rychlejších, spolehlivějších a levnějších služeb veřejné správy nejširší veřejnosti. Zavádění moderních informačních a komunikačních technologií a systémů vyžaduje změnu způsobu výkonu veřejné správy, který vede ke zvýšení komfortu vztahu občan – veřejnost. Cílem implementace elektronické správy je umožnit občanům a podnikatelským subjektům jednoduše a rychle komunikovat s úřady všech úrovní, samosprávy i státní správy. Naopak úřady by tak měly získat více času na jednání s lidmi, namísto s papíry.

Mezi hlavní priority v oblasti e-governmentu patří:

- zprostředkování dálkového přístupu k správním agendám (Portál veřejné správy) a spolupráce s ostatními resorty na elektronizaci správních agend,
- podpora rozvoje informační a počítačové gramotnosti (Národní program počítačové gramotnosti),
- tvorba legislativy pro e-government a pro elektronický obchod,
- příprava koncepčních materiálů pro oblast e-governmentu.

MPSV zavedlo jako první orgán veřejné správy plně funkční elektronické formuláře SSP s e-podpisem rutinně od 1.7.2002. Občané mají v podstatě tři možnosti: formuláře žádostí si jen stáhnout, vytisknout a následně ručně vyplnit (úspora cesty na úřad), dále mají možnost formuláře žádostí vyplnit (s řadou kontrol a nápověd) na obrazovce PC či kiosku a následně vyplněné vytisknout a konečně k dispozici je i úplná elektronická komunikace (elektronické odeslání formulářů opatřených zaručeným elektronickým podpisem). Aby byl systém plně „elektronický“, je pilotně ověřováno zasílání formulářů i pro návazné činnosti (potvrzení škol o studiu).

### **Okruh VIII – Důvěra**

MŠMT společně s MI vstoupily v r. 2004 do projektu EU „Safer Internet“ zaměřeného na bezpečné používání internetu. Cílem je otevřít diskusi mezi odbornou školskou veřejností o zajištění ochrany nezletilého uživatele. Spuštění projektu je směřováno na r. 2005. Klíčovým úkolem zůstává podpora vzniku nástrojů a služeb hodnocení obsahu internetu.

### **Rozšíření projektu P IV – Koordinační centrum**

V r. 2004 došlo na základě UV č.402/2004 k jeho úplnému vyřazení ze systému programového financování. Tím byly vytvořeny podmínky pro projektové řízení SIPVZ a systémovou integraci jednotlivých projektů. Schválením UV č. 792/2004 byla integrace obsahu projektu PI. a PII. do jedné metodiky financování s tím, že po době dodávky komplexních služeb Generálního dodavatele do škol, dojde i k zapojení projektu PIII a tak budou vytvořeny podmínky pro systémovou integraci ICT služeb a Výukových objektů do školských vzdělávacích programů.

### **Pracovní týmy pro meziresortní spolupráci**

- a) pracovní tým PPŠI (Projekt připojení škol do internetu), (MI, MŠMT, ČTc) zajištění komunikačních služeb KI ISVS školám po ukončení dodávky komplexních služeb Generálního dodavatele
- b) pracovní tým PIK (Projekt internetizace knihoven), (MI, ČTc, MK, MŠMT), zajištění internetizace knihoven s využitím služeb KI ISVS
- c) pracovní tým JIB (Jednotná informační brána), (NK CR, UK, MŠMT), propojení datových bran knihoven a SIPVZ

### **Komunikační projekt s regiony (Národní agentura Socrates, MŠMT)**

V roce 2004 byla navázána velmi úzká spolupráce s národní agenturou Socrates. V roce 2005 dojde ke společně koordinovanému působení na školy ve všech krajích s cílem spojit aktivity škol v oblasti výměny zkušeností s výukou různých předmětů prostřednictvím ICT. Celoevropský projekt e-Twinning umožňuje školám najít si partnery v zemích EU a sdílet s nimi své zkušenosti. Výsledkem těchto kontaktů však nebude pouhá elektronická komunikace, ale předpokládáme také jazyková výuka, tvorba zajímavých webovských stránek, výměna poznatků o historických, kulturních, přírodovědných zajímavostech nejrůznějších regionů Evropy.

### **Konzultační komise Koordinačního centra**

K projednávání zásadních dokumentů SIPVZ je svolávána Konzultační komise koordinačního centra SIPVZ. Příprava odborných materiálů ke specifickým úkolům programů SIPVZ zajišťují externí odborníci. Pro r. 2005 je připravováno založení odborných týmů k rozvoji SIPVZ jako procesu.

## **Kontrola**

V roce 2004 proběhlo ze strany SIPVZ 19 kontrolních akcí v 6 krajích, z toho byly 4 akce uskutečněny na základních školách, 2 na gymnáziích, 11 na středních odborných školách a středních odborných učilištích, 1 na vyšší odborné škole a 1 akce byla uskutečněna v organizaci věnující se organizační činnosti pro pedagogy a žáky.

Na žádné kontrolní akci nebyly nalezeny zásadní nedostatky. Školy přistoupily jak ke školení pedagogických pracovníků, tak k realizaci projektů SIPVZ zodpovědně a splnily všechny ustanovení odpovídajících metodických pokynů.

## D. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Dlouhodobé záměry v oblasti zvyšování zaměstnanosti, včetně využívání ICT, jsou zpracovány v Národním akčním plánu zaměstnanosti na léta 2004 – 2006, schváleném usnesením vlády ČR č. 696 ze dne 14. 7. 2004. Program MPSV v oblasti vzdělávání je přitom financován z prostředků vyhrazených na aktivní politiku zaměstnanosti.

Současně se schválením Národního akčního plánu zaměstnanosti byla schválena řada opatření, která se postupně realizují a z nichž se SIPVZ týkají např.:

- MPSV zřídí dvě pilotní regionální vzdělávací střediska v rámci služeb zaměstnanosti v Havířově a v Jihlavě, zaměřené na změnu, resp. zvýšení kvalifikační úrovně obyvatel s profesí již neuplatnitelnou na trhu práce.
- MPSV bude spolupracovat s MŠMT, v návaznosti na schválení věcného záměru zákona o dalším vzdělávání, na jeho rozpracování, zejména v oblasti dalšího profesního vzdělávání.
- MPSV je garantem realizace Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ), který je jedním ze základních dokumentů umožňující čerpání finanční pomoci z Evropského sociálního fondu na rozvoj lidských zdrojů v České republice. Program je zaměřen na realizaci čtyř priorit (obdobně i Jednotný programový dokument pro Cíl 3 Praha), tj. na aktivní politiku zaměstnanosti, sociální integrace a rovnost příležitostí, rozvoj celoživotního učení a adaptabilitu a podnikání. Problematika RLZ je rovněž řešena v Operačním programu SROP v Prioritě 3 Rozvoj lidských zdrojů v regionech.

ICT hraje významnou roli v oblasti rekvalifikace nezaměstnaných. MPSV se přitom soustředí na několik oblastí:

- vzdělávání pro ohrožené regiony (zaměřené na území s vysokou mírou nezaměstnanosti nebo na území se složitou dopravní dosažitelností),
- vzdělávání pro zdravotně handicapované občany (v oblasti ICT může vyřešit jejich komunikační překážky),
- cílené vzdělávání pro nezaměstnané a sociálně handicapované (v oblasti rekvalifikace znalosti ICT i na základní úrovni zvyšují šance nalézt pracovní uplatnění) a
- vzdělávání seniorů (řeší problematiku smysluplných aktivit pro využití volného času).

Rekvalifikace zaměřené na ICT patří mezi nejčastěji realizované aktivity. V roce 2004 pokračoval provoz dvou certifikovaných vzdělávacích středisek pro zvyšování informační gramotnosti nezaměstnaných – program CyberSkills – na úřadech práce v Havířově a v Mostě.

MPSV ve snaze co nejvíce přiblížit své služby občanům v loňském roce zintenzívnilo práce na Integrovaném informačním portále MPSV na adrese <http://portal.mpsv.cz>. Kromě klasického způsobu připojení k internetu je možno také využít samoobslužné systémy, nově instalované na úřadech práce, které jsou občanům bezplatně k dispozici. Jedná se o samoobslužné počítače a o informační kiosky. Jejich instalace na úřadech práce koncem loňského roku přinesla výrazný nárůst zájmu o informace uvedené na portálu. V roce 2004 MPSV nově instalovalo 118 moderních informačních kiosků a 260 kusů PC v roli kiosku. MPSV připravuje lepší zpřístupnění těchto kiosků pro nevidomé a slabozraké.



## **E. Ministerstvo informatiky**

K zabezpečení SIPVZ se vztahují následující usnesení vlády ČR, přijatá v r. 2004:

- Koncepce Projektu internetizace knihoven schválená usnesením vlády ČR č. 44 /2004
- Koncepce financování informačních a komunikačních služeb ve školách po roce 2005 schválená usnesením vlády ČR č. 792/2004
- Projekt internetizace knihoven a účasti státního rozpočtu ČR na financování tohoto projektu, schválený usnesením vlády ČR č. 877 /2004

### **Národní program počítačové gramotnosti (NPPG)**

Cílem programu je zvýšit počítačovou gramotnost obyvatelstva. V druhé polovině roku probíhaly po celé České republice ucelené soubory minimálně 3 navazujících dvouhodinových odborných kurzů-lekcí, a to vše za účelem získání znalostí při ovládnutí informačních a komunikačních technologií pro co možná maximální počet občanů.

Cílem je získání základů počítačové gramotnosti, tj. základní znalosti práce s počítačem, s textovým editorem, s e-mailem a s internetem, a zlepšení základní orientace absolventů těchto kurzů ve společnosti při využívání počítačových informací.

### **Portál veřejné správy**

Portál veřejné správy zajišťuje jednotné prostředí občanům i pracovníkům veřejné správy v přístupu k informacím a komunikaci. Z jednotlivých informačních zdrojů jsou prostřednictvím Portálu veřejné správy data zpřístupňována nebo zveřejňována, případně vyměňována. Vzrůstající počet uživatelů a jejich zájem je zaměřen především na aplikace Adresář, Zákony a Životní situace. Aplikace Životní situace je uživateli velmi ceněna pro svou přehlednost a množstvím poskytovaných údajů nejrůznějšími orgány veřejné správy na jednom místě. Sekci Podání zajišťuje transakční jádro Portálu veřejné správy, přes které jsou v současné době posílána hlášení evidenční listy důchodového pojištění pro ČSSZ, evidenční listy pro GRSS a dokumentace pro stavební řízení krajského úřadu Středočeského kraje. Další transakce budou zprovozněny v tomto roce.

Pro katalogizaci a popis informací na Portálu veřejné správy slouží Katalog informačních zdrojů. Portál veřejné správy nabízí celou řadu dalších funkcí a informací, jejichž výčet zde pro stručnost není uveden. Nejdůležitějším projektem bude v roce 2005 příprava aplikace Hromadné správy uživatelů, jejíž funkcionality budou moci využívat aplikace úřadů veřejné správy

### **Komunikační infrastruktura veřejné správy, projekt internetizace knihoven**

Projekt internetizace knihoven:

Projekt internetizace knihoven (PIK) vznikl na základě úkolu MI k plnění cílů Státní informační a komunikační politiky ČR – eČesko 2006. Projekt byl schválen usnesením vlády ze dne 15.9.2004 č. 877. Cílem projektu je připojení všech knihoven evidovaných dle knihovního zákona do konce roku 2006.

Pro vedení a kontrolu PIK byl sestaven projektový tým (MI, MK, MŠMT, ČTc).

Pro účely PIK předpokládáme připojení dalších 4000 knihoven do konce roku 2006. Tento počet zahrnuje i určité procento již připojených knihoven, u nichž lze očekávat, že využijí možnosti dotace a požádají o připojení v rámci PIK. Knihovny budou připojené ADSL připojením rychlostí 512/128 kbit/s s agregací 1:20. Knihovny připojené v rámci programu VISK přípojkou 64 kbit/s budou převedeny rovněž na ADSL připojení. Zřízení a provoz přípojky po dobu 36 měsíců od zřízení je hrazen z rozpočtových prostředků MI.

Konektivita je dodávána na základě Rámcové smlouvy a Základní prováděcí smlouvy využitím Komunikační infrastruktury ISVS.

K ukončení projektu dojde po skončení posledního tříletého cyklu financování, tj. v průběhu roku 2009, pokud nebude projekt prodloužen schválením dalšího postupu financování provozu přípojek.

Připojené knihovny jsou průběžně registrovány rovněž do projektu Veřejný internet, který mapuje veřejně přístupná místa připojení k internetu.

V roce 2003 a 2004 bylo v rámci programu VISK 3 ve spolupráci s MK připojeno k internetu 942 knihoven a 150 knihoven Zlínského kraje bylo odloženo na rok 2005 (viz následující tabulka). V prvním kole PIK v roce 2005 obdrželo MI celkem 1204 žádostí o účast v projektu PIK. Druhé kolo pro rok 2005 bude vyhlášeno 1. května 2005.

	Počet aktuálně připojených knihoven (k 8.4.2005)	Počet přihlášených knihoven do I.etapy 2005	Počet knihoven, hlásících se do SROP	Datum uskutečnění SROPU
Jihočeský	93	99	0	není SROP
Jihomoravský	110	91	2	duben 2005
Karlovarský	44	34	26	1.říjen 2005
Královehradecký	85	100	89	září 2005
Liberecký	42	118	100	1.říjen 2005
Olomoucký	52	216	207	září 2005
Pardubický	42	60	52	grant srpen 2005
Praha	1	59	0	není SROP
Středočeský	77	38	16	není SROP
Ústecký	68	68	0	není SROP
Vysočina	53	110	49	grant květen - červenec 2005
Moravskoslezský	204	22	3	není SROP
Zlínský	34	5 + 150	0 + 150	není SROP
Plzeňský	47	184	156	1.12.2005
<b>CELKEM</b>	<b>952</b>	<b>1204 + 150</b>	<b>700</b>	

Poznámka: 150 knihoven Zlínského kraje bylo odloženo z realizace v roce 2004 na rok 2005 z důvodu pořízení výpočetní techniky v rámci projektu do SROP

## F. Ministerstvo kultury

K zabezpečení SIPVZ se vztahují následující usnesení vlády ČR, přijatá v r. 2004 (gesce MI za spolupráce MK):

- Koncepce Projektu internetizace knihoven schválená UV č. 44 /2004
- Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2004 až 2010, schválená UV č. 679 / 2004 v oblasti celoživotního vzdělávání
- Projekt internetizace knihoven a účasti státního rozpočtu ČR na financování tohoto projektu, schválený usnesením vlády ČR č. 877 /2004

Ministerstvo kultury spolupracuje na II. etapě Realizace SIPVZ prostřednictvím programu Veřejné informační služby knihoven (VISK), vyhlášeného v souladu s nařízením vlády ČR č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven. Tento program je realizován v 9 podprogramech, přičemž přímo se vzděláváním souvisí VISK 2 Mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven v oblasti ICT a VISK 3 - Informační centra veřejných knihoven; eventuálně VISK 8 - Elektronické informační zdroje a zpřístupnění informačních zdrojů prostřednictvím Jednotné informační brány.

### **VISK 2 - Mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven**

Cílem podprogramu je vyškolit minimálně 1 pracovníka každé veřejné knihovny (v 1. etapě tzv. knihoven profesionálních) v dovednostech práce s ICT tak, aby mohl poskytovat kvalifikovanou asistenci, příp. základní uživatelské proškolení v ICT obyvatelům města/obce a instruovat či školit další pracovníky knihoven. Po celý rok probíhaly vzdělávací kurzy ve výukových centrech, vybavených počítačovou technikou v předchozích 3 ročnících programu (v každém kraji 1 centrum). Výuka základů informační gramotnosti probíhala ve všech centrech s velkým ohlasem, hodnocena byla kvalita lektorů i organizačního zajištění. Celkem 23 projektům byla přidělena částka 2.265 tis. Kč.

### **VISK 3 - Informační centra veřejných knihoven**

Cílem tohoto podprogramu je systematická podpora šíření a poskytování informací občanům prostřednictvím knihoven s využitím informačních technologií, zejména prostřednictvím internetu. VISK 3 se vyhlášoval ve 2 oblastech: tvorba a zpřístupňování dat v síti (zvýšení a zkvalitnění produkce, zpřístupnění a prezentace primárních a sekundárních informačních dokumentů v elektronické podobě a zlepšení vzájemné kooperace knihoven v oblasti získávání, zpracování a sdílení informačních zdrojů) a ve spolupráci s Ministerstvem informatiky připojení knihoven k síti internet, příp. zkvalitnění stávajícího připojení. V návaznosti na Rámcovou smlouvu KI ISVS se společností Český Telecom, a. s. bylo v roce 2003 a 2004 ve třech kolech podpořeno připojení k internetu 942 knihovnam zejména v menších obcích a městech.

Využitím dostupných možností bylo přihlášeným knihovnam zajištěno bezplatné připojení k internetu pevnou linkou s garantovanou rychlostí 64 Kb/s po dobu 36 měsíců, ve II. kole již 512 Kb/s s agregací 1:20. Další finanční prostředky získalo 223 knihoven na zahájení automatizace, rozšíření počtu počítačových stanic, zkvalitnění infrastruktury a na ostatní aspekty využívání informačních technologií v knihovnách. Celkem byla projektům přidělena částka 10.926 tis. Kč.

## **VISK 8 - Elektronické informační zdroje a zpřístupnění informačních zdrojů prostřednictvím Jednotné informační brány**

Základním smyslem VISK 8 je vytvoření koordinovaného systému veřejných informačních služeb s co nejširším dopadem na všechny skupiny uživatelů knihoven a také zajištění rychlého a efektivního zpřístupňování požadovaných informací (především z periodické literatury, dokumentů encyklopedického charakteru, právních informací atd.) jak českých, tak i zahraničních, s využitím možností moderních informačních a síťových technologií. V případech účelného zdůvodnění je žádoucí zajištění multilicenčních (skupinových nebo celostátních) přístupů k elektronickým informačním zdrojům.

Pro popis elektronických informačních zdrojů veřejné správy je vhodné vycházet z metodického pokynu pro popis elektronických informačních zdrojů veřejné správy vydaného dne 7.1.2005 Ministerstva informatiky.

Dalším záměrem podprogramu je zpřístupnění informačních zdrojů prostřednictvím Jednotné informační brány, tzn. zajištění jednoduchého a komplexního zpřístupnění a propagace informačních zdrojů. Podprogram VISK 8 byl v roce 2004 vyhlášen ve 2 liniích – A. Informační zdroje (nákup licence) a B. Jednotná informační brána. V linii A byla zakoupena multilicence univerzálních českých databází TAMTAM pro celkem 55 knihoven a ČTK pro 33 knihoven (1 projekt podaný Národní knihovnou ČR) ve výši 1.298 tis. Kč. V projektech linie B bylo podpořeno fungování Jednotné informační brány v celonárodním měřítku a dále nákup Z39.50 serverů pro připojení institucí, jejichž informační zdroje jsou celonárodně významné. Celkem 10 projektům byla přidělena částka 3.850 tis. Kč.

## G. Financování SIPVZ

Usnesením vlády č. 402/2004 ze dne 28. 4. 2004 o „Vyřazení některých programů ze systému programového financování (ISPROFIN)“ došlo v oblasti SIPVZ k jeho úplnému vyřazení ze systému programového financování.

Rozpočet SIPVZ na rok 2004 vycházel z Koncepce Státní informační politiky ve vzdělávání, schválené usnesením vlády ČR č. 351 ze dne 10. dubna 2000 a navazujících dokumentů, především usnesení vlády ČR č. 244 ze dne 14. března 2001 týkající se plánu I. etapy Realizace státní informační politiky ve vzdělávání a usnesení vlády ČR č. 904 ze dne 12. září 2001, kterým byl schválen Plán II. etapy Realizace státní informační politiky ve vzdělávání.

Schválený rozpočet výdajů SIPVZ na rok 2004 činil 1 250 694 tis. Kč v členění na běžné výdaje 1 250 494 tis. Kč a kapitálové výdaje 200 tis. Kč. Rozpočtovým opatřením čj. 20602/2004-40 byla provedena úprava rozpočtu kapitoly SIPVZ převedením 16 362 tis. Kč. Tyto finanční prostředky byly převedeny úpravou rozpočtu do kompetence OPŘO – ÚIV na zabezpečení Školského informačního a vzdělávacího portálu (ŠIVP) v roce 2004.

Z rezervního fondu kapitoly bylo pro potřeby SIPVZ převedeny prostředky ve výši 31 403 tis. Kč, z nichž bylo vyčerpáno 29 476 tis. Kč. Skutečnost byla vykázána v celkové výši 1 268 460 tis. Kč v členění 1 262 381 tis. Kč v běžných výdajích a 6 079 v kapitálových výdajích. Ve vykázané částce jsou zahrnuty mimorozpočtové zdroje. Do rezervního fondu pro rok 2005 byl podle § 47 zákona č. 218/2000 Sb. převeden objem finančních prostředků ve výši 1 900 tis. Kč z projektů P I – IV a 11 300 tis. Kč za ŠIVP.

Tab. 3 Čerpaní rozpočtu SIPVZ (v tis. Kč) v letech 2003 až 2005

	r. 2003 skuteč.	r. 2004 plán	r. 2004 skuteč.	r. 2005 plán
<b>Projekt P I</b> Informační gramotnost	216 948	218 605	196 063	180 000
<b>Projekt P II</b> Vzdělávací SW a IZ	114 220	96 439	37 419	155 828
<b>Projekt P III</b> Infrastruktura	1 328 000	932 650	1 028 648	895 000
<b>Projekt P IV</b> Koordinační centrum	2 711	3 000	1 268	5 000
<b>Mezisoučet</b>	1 661 878	1 234 332	1 263 398	1 235 828
<b>Portál (ŠIVP)</b>	-	16 362	5 062	15 000
<b>SIPVZ celkem</b>	<b>1 661 879</b>	<b>1 250 694</b>	<b>1 268 460</b>	<b>1 250 828</b>

### Projekt I - Informační gramotnost

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 710 Rozvoj informační gramotnosti)

Původní rozpočet na projekt P I pro rok 2004 ve výši 218 605 tis. Kč byl z důvodu nutnosti posílit projekt P III (vyrovnání deficitu rozpočtu z důvodů změny sazby DPH na úhradu

závazků vyplývajících ze smluvních vztahů s generálním dodavatelem a generálním auditorem) krácen o 22 132 tis. Kč na částku 196 473 tis. Kč.

Přes zřizovatele bylo alokováno na jednotlivé školy na školení oblastí „Z“, „P“, „S“ a „N“ celkem 190 509 tis. Kč, a to na školy v působnosti krajských úřadů 186 364 tis. Kč, na církevní školy 1 856 tis. Kč na PŘO 2 289 tis. Kč.

Dále byly přes krajské úřady poskytnuty vybraným školám finanční prostředky na odsouhlasené pilotní projekty ve výši 3 502 tis. Kč, z toho přes KÚ 3 389 tis. Kč a 113 tis. Kč na církevní školy. Z rozpočtu projektu P I bylo k zajištění mezinárodního semináře Facilitator's Certification na DZS převedeno 70 tis. Kč. Na úhradu smluvních vztahů zejména v oblasti tvorby a provozu modulů vzdělávací úrovně „P“ byla vynaložena částka cca 2 271 tis. Kč.

V příštích obdobích se předpokládá využití objemu finančních prostředků především v oblasti „P“ – volitelných modulů, školení ICT metodiků a při dosažení směrných parametrů daných UV č. 402/2004 přesměrování těchto prostředků do oblastí dovednosti „S“ a „N“ nebo do zajištění cílů zbývajících programů SIPVZ.

## **Projekt II - Vzdělávací SW a informační zdroje**

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 720 Pořízení, obnova a zpřístupnění vzdělávacího software a informačních zdrojů)

Původní rozpočet ve výši 96 239 tis. Kč byl rozpočtovým opatřením č.j. 20206/2004/40 (jak již zmíněno výše) upraven na částku 79 877 tis. Kč. Z důvodu posílení projektu P III dále snížen o částku 42 457 tis. Kč. Konečný rozpočet P II tedy činil po úpravách 37 420 tis. Kč v členění výdajů 33 056 tis. Kč běžné výdaje a 4 364 kapitálové výdaje, které byly v roce 2004 využity v rámci vyhlášených rozvojových a pilotních projektů.

Na pilotní projekty byly přes KÚ poskytnuty dotace v objemu 25 448,4 tis. Kč a církevním školám 93 tis. Kč. Rozvojových projektů se zúčastnily nejen školy, ale i organizace. Finanční prostředky byly alokovány přes KÚ v objemu 5 075,8 tis. Kč v běžných výdajích a 2 966,5 tis. Kč výdaje kapitálové. Církevním školám byl poskytnut objem 28,8 tis. Kč BV a 165 tis. Kč ve výdajích kapitálových. PŘO školy představují alokovanou částku 83 tis. Kč BV a 1 232 tis. Kč v kapitálových výdajích. Vysoké školy se podílely na čerpání částkou 263,4 tis. Kč a firmy objemem 721,7 tis. Kč v běžných výdajích.

Kromě pilotních a rozvojových projektů byla rozpočtovaná částka na P 2 čerpána ještě na úhradu sběru dat prováděnou ÚIV v objemu 199 tis. Kč, dále na zajištění semináře s vyhlášením vítězů soutěže o nejlepší e-learningový produkt - „Křišťálové tužky ministryně MŠMT“ přes ČVUT v objemu 142,8 tis. Kč a přes DZS zajištění „Studie VKP“ ve výši 85 tis. Kč. Na úhradu smluvních vztahů souvisejících se správou e-gramu, evaluačního webu a programováním webu pilotních projektů byly vynaloženy finanční prostředky ve výši cca 914,8 tis. Kč.

Na práce spojené se zpracováním Studie proveditelnosti Školského informačního a vzdělávacího portálu a realizací dalších činností při přípravě pilotního projektu resortního portálu bylo v souvislosti s naplňováním Akčních plánů SIPVZ převedeno v roce 2004 z rozpočtu SIPVZ do rezervního fondu MŠMT 16,362 mil. Kč. Z tohoto objemu obdržel ÚIV

pro rok 2004 jako řešitel zadání MŠMT 5,062 mil. Kč, z nichž čerpal 3,507 mil. Kč a zůstatek 1,555 mil. byl vrácen MŠMT.

### Projekt III – Infrastruktura

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 730 Infrastruktura SIP ve vzdělávání)

Pro rok 2004 činil původní rozpočet na služby generálního dodavatele a generálního auditora v rámci Projektu P 3 932 650 tis. Kč. Posílení objemu Projektu P III o cca 66 321 tis. Kč z objemu P I, P II a P IV bylo nutné zajistit k naplnění smluvních závazků s GD a GA – vyrovnání cenového rozdílu při změně sazby DPH. Kromě rozpočtových zdrojů byl Projekt P III navýšen o 29 476 tis. Kč z mimorozpočtových zdrojů (RF 2003).

Na úhradu objemu potřeb tohoto projektu byly rovněž použity v závěru roku i nedočerpané zůstatky na položkách rozpočtu v objemu cca 200 tis. Kč. Po úpravách činil rozpočet P III včetně mimorozpočtových zdrojů 1 028 648 tis. Kč. Z tohoto objemu činily běžné výdaje na úhradu smluvních vztahů s GD a GA 1 026 995 tis. Kč a 1 653 tis. Kč kapitálových výdajů, které byly vynaloženy na dotace na vybudování sítě LAN prostřednictvím KÚ pro školy, u nichž došlo ke stěhování.

### Projekt IV – Koordinační centrum

(před vyřazením evidováno jako ISPROFIN Zřízení a provoz koordinačního centra SIPVZ)

Projekt Koordinační centrum je koordinačním prvkem v SIPVZ jako celku. K zajištění záměrů realizace SIPVZ jsou zapotřebí konzultační, poradenské, právní činnosti a další odborné služby. K zajištění těchto činností byl pro rok 2004 schválen rozpočet ve výši 3 000 tis. Kč, ve prospěch Projektu P III byl snížen o 1 732 tis. Kč na 1 268 tis. Kč, z toho mzdových výdajů včetně odvodů 736 295,- Kč.

Tab. 4 Čerpaní rozpočtu SIPVZ (v tis. Kč) v letech 2001 až 2006

Projekt	2001 (tis. Kč)	2002 (tis. Kč)	2003 (tis. Kč)	2004 (tis. Kč)	2005 (tis. Kč)	2006 (tis. Kč)	2001-2006 celkem (tis. Kč)
Projekt I Informační gramotnost	1 664	* 189 402	216 948	196 063	180 000	204 918	988 995
Projekt II Vzdělávací SW a inf. zdroje	164 182	15 699	114 220	42 481	170 828	175 335	682 745
Projekt III Infrastruktura	149 999	1 613 827	1 328 000	1 028 648	895 000	634 714	5 650 188
Projekt IV Koordinační centrum	12 936	6 657	2 711	1 268	5 000	8 000	36 572
<b>Celkem</b>	<b>328 781</b>	<b>* 1 825 585</b>	<b>1 661 879</b>	<b>1 268 460</b>	<b>1 250 828</b>	<b>1 022 967</b>	<b>7 358 500</b>

\* Pozn.: V objemu čerpaní finančních prostředků na Projekt P1 v roce 2002 je zahrnuta i objem 52 522 tis. Kč, o který byl snížen rozpočet MŠMT a tyto finanční prostředky převedeny na MF na alokaci pro základní školy prostřednictvím okresních úřadů v rámci SIPVZ.

### Koncepce financování informačních a komunikačních služeb ve školách po roce 2005

Koncepce financování ICT ve školách po roce 2005 stanovila model vícezdrojového financování provozu, údržby a inovace informačních a komunikačních technologií ve školách. Byl stanoven standard ICT služeb, které má škola zajistit, a povinnost zveřejnit ICT plán školy k dosažení stanovených parametrů.

Výše roční státní dotace na podporu ICT ve školách na částečné pokrytí celkových nákladů byla navržena od r. 2006 následujícím způsobem:

- základní škola 1. stupeň - 400 Kč na žáka
- základní škola 2. stupeň – 600 Kč na žáka
- střední, speciální a vyšší odborná škola - 700 Kč na žáka

S přihlédnutím na vydání zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a jeho ustanovením se změnila struktura cílové skupiny škol.

- základní škola 1. stupeň, základní umělecká škola, konzervatoř, jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky - 400 Kč na žáka
- základní škola 2. stupeň – 600 Kč na žáka
- základní škola speciální, střední škola a vyšší odborná škola - 700 Kč na žáka

Základní objem prostředků státního rozpočtu pro zajištění financování informačních, komunikačních a technologických služeb ve školách, je odhadován ročně na částku v objemu 1 000 000 tis. Kč. S pomocí procesu spolufinancování (škola, zřizovatel, obec, svazky obcí, kraj) předpokládáme možnost navýšení prostředků určených na provoz, údržbu a inovaci informačního, komunikačního a technologického vybavení ve školách až na odhadovaných 1 500 000 tis. Kč, (z toho státní rozpočet 1 000 000 tis.Kč). Prostředky budou školám přidělovány formou účelových dotací. Přesné podmínky přiznání dotace stanovují příslušné metodické pokyny MŠMT.



## H. Shrnutí

V roce 2004 nedošlo k žádnému vyrovnání mezi školami vybavenými a nevybavenými v rámci realizace I. etapy SIPVZ, navýšením rychlosti připojení u vybavených škol se rozdíl naopak zvýšily. Teprve v roce 2005 dojde k ukončení smluvních závazků s GD a ke školám je přístupováno srovnatelně s přihlédnutím k I. etapě realizace.

MŠMT provádí svou metodickou roli a ovlivňuje celou oblast formou státní politiky, zaručující efektivní využití veřejných finančních prostředků v souladu s potřebami konečných uživatelů. Při tomto procesu hrají nezastupitelnou roli kraje a obce se svou podrobnou znalostí místních podmínek a realizací vlastních politik.

Zásadním dosud nevyřešeným problémem je zajištění jednotného plošného přístupu k financování ICT služeb ve školách po ukončení I. etapy realizace SIPVZ.

Financování SIPVZ neumožňuje v roce 2005 a 2006 zajištění financování připojení škol vybavených v I. etapě realizace SIPVZ k internetu, aniž by došlo ke krácení finančních prostředků určených pro školy, které nebyly v I. etapě realizace SIPVZ vybaveny.

Má-li být přístup k internetu klíčovým indikátorem ICT podpory vzdělávání, je nutno podpořit rozvoj vysokorychlostního (broadband) připojení škol. Toto nejlépe vyhovuje podpoře výuky, šíření evaluovaného obsahu a zajištění souběhu procesu výuky na školách.

Z tohoto pohledu je zajištěný finanční objem cca 1 mld. Kč na SIPVZ pro r. 2006 nedostačující a chybí 250 mil. Kč. i za předpokladu, že tíhu rozvoje vybavení koncovými zařízeními do škol vybavených v I. etapě realizace SIPVZ převezmou v rámci spolupráce regiony a obce.

Věcné parametry SIPVZ byly do 31.12.2006 stanoveny usnesením vlády č. 402/2004 a jejich splnění je zatím zásadně ohroženo u Projektu III – Infrastruktura (před vyřazením evidováno jako ISPROFIN 333 730 Infrastruktura SIP ve vzdělávání) nedostatkem finančních prostředků na dokončení původně plánovaných objemů dodávek počítačů (plán 75 tis. ks, dosud 25 tis. ks) do celé sítě škol.